

Witamy w Szkole Biblijnej „BEREA”

Berea

Chrześcijański Ośrodek Edukacyjny

Świętochłowice
ul. Wyzwolenia 8

www.berea.edu.pl
[bereda@bereda.edu.pl](mailto:berea@bereda.edu.pl)

Zaproszenie do BEREI: www.berea.edu.pl

Home Zasoby Polecamy Aktualności Plan wykładów Kontakt

Misję Chrześcijańskiego Ośrodka Edukacyjnego „Berea” realizujemy w ramach czterech projektów chrześcijańskich służących Odrodzeniu Państwa:

- **Kursy Biblijne z serii „Odkrycia”** we współpracy i w oparciu o materiały Ligi Biblijnej w Polsce przeznaczone dla tych, którzy rozpoczynają swoją drogę lub potrzebują uporządkować swoje zrozumienie podstawy wiary.
- **Szkoła Biblijna** dla chrześcijan, którzy pragną się ugruntować w podstawach poselstwa Boga do Bożego Słowa koniecznej do przemiany w codziennym pielgrzymowaniu, a także w dziele ewangelizacji.
- **Studium Retoryki Biblijnej** dla tych, którzy „mają władzę poznawczą wyćwiczoną” i pragną wnikać w służbę Pańskiej dzięki pojmowaniu głębi przesłania Bożego Słowa.
- **Serwis apologetyczny „Berejczycy”** przeznaczony do obrony chrześcijańskiej wolności przed obecnym w dzisiejszym świecie.

Serdecznie zapraszamy na nasze wykłady regularnie odbywające się w naszej placówce w Świętuchowie oraz na internetowych platformach e-learningowych. Więcej informacji...

W sprawach związanych z niniejszym wykładem jestem do waszej dyspozycji pod e-mailem: m.kaczmarczyk@bereda.edu.pl

2017 ver. 1.0

Zapraszamy do korzystania z zasobów Chrześcijańskiego Ośrodka Edukacyjnego BEREI: <http://bereda.edu.pl> oraz do korzystania z wykładów i kursów SZKOŁY BIBLIJNEJ BEREI: <http://bereda.edu.pl/szkola/>

Start

Logowanie

Login

Hasło

Login

Nie mam konta

Nie pamiętam hasła

Kontakt

Formularz zgłoszeniowy

Home

Wykłady w roku szkolnym 2016/2017

I semestr

Wykłady	Terminy
10:00 - 13:00 - Odkryj życie, które nigdy się nie kończy - Adam Makiewicz, Krzysztof Gołębowski	24 września 2016 29 października 2016 19 listopada 2016 10 grudnia 2016 14 stycznia 2017
14:00 - 17:00 - Starożytne przekłady ST - Dariusz Czyszczor	

II semestr

Wykłady	Terminy
10:00 - 13:00 - Tożsamość ucznia Chrystusa - Krzysztof Gołębowski	11 lutego 2017 18 marca 2017 15 kwietnia 2017 20 maja 2017 10 czerwca 2017
13:30 - 16:30 - Podstawy archeologii biblijnej - Jeremiasz Wiśniewski	

*Chwałą Bożą jest rzecz ukryć,
a chwałą królów rzecz zbadać.*

Prz 25,2

Praktyczny wykład Nowego Testamentu

List św. Pawła do Rzymian

Część I

Wykład I

*Chwałą Bożą jest rzecz ukryć,
a chwałą królów rzecz zbadać.*

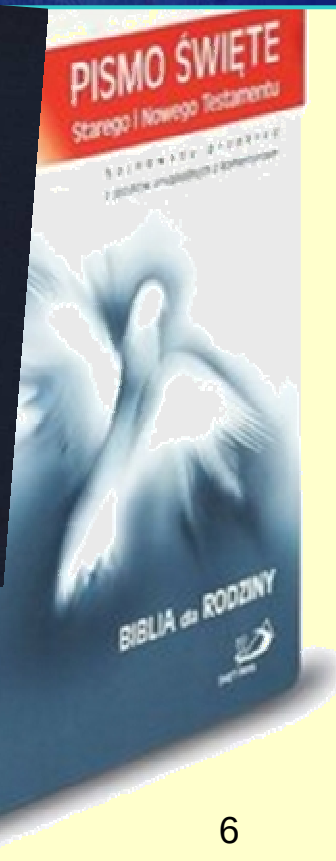
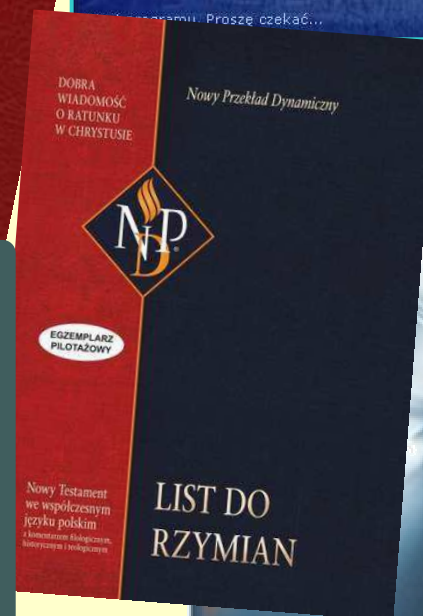
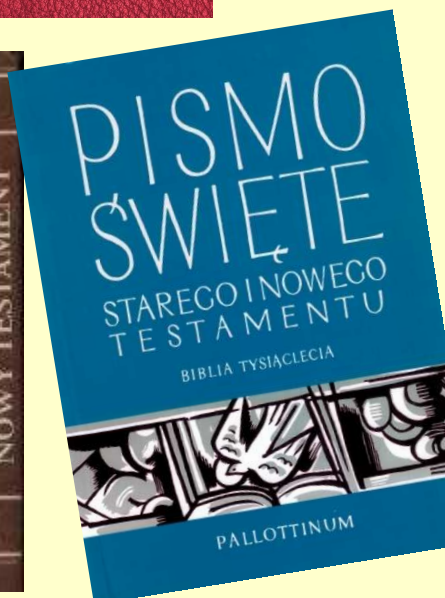
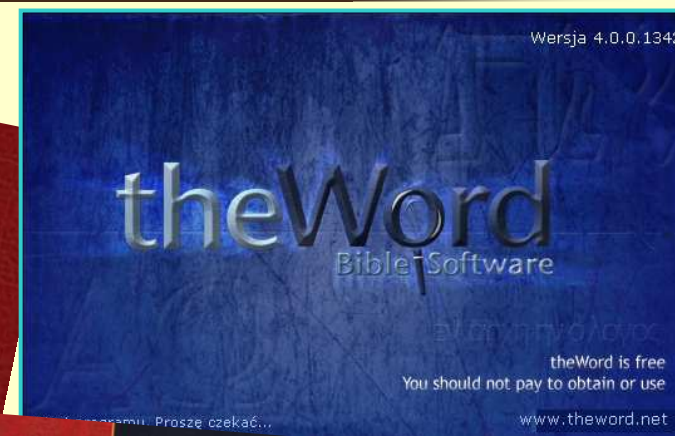
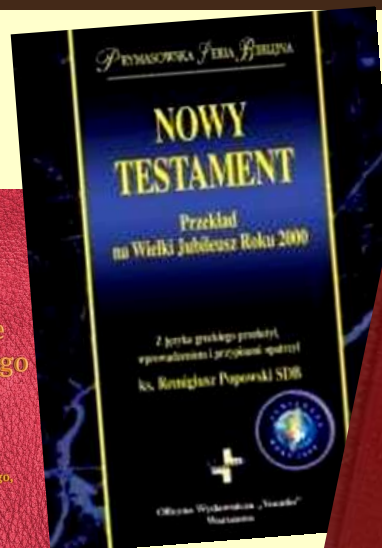
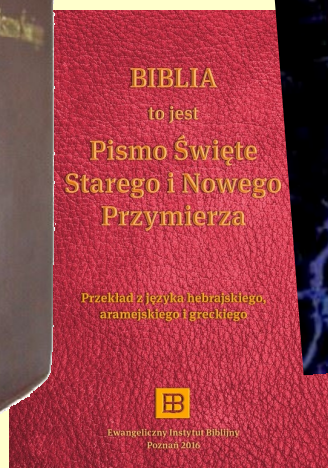
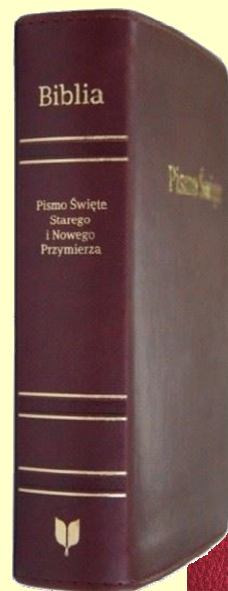
Prz 25,2

Ustalenia wstępne

- Kurs z cyklu „Praktyczny wykład ...”, stara się wyeksponować warstwę praktyczną księgi.
- Cel kursu to przegląd materiału Listu do Rzymian z takiej perspektywy i w taki sposób, aby wyeksponować zawarte w niej elementy praktyczne.
- Przegląd księgi będzie miał charakter ograniczony
 - przejście przez księgę będzie raczej kierunkujące i nakreślające granice kontekstów, niż systematyczne i każdorazowo pogłębione;
 - zatrzymamy się szczególnie w tych obszarach, które będą odpowiadać celowi kursu.
- Forma zajęć to przede wszystkim wykład.

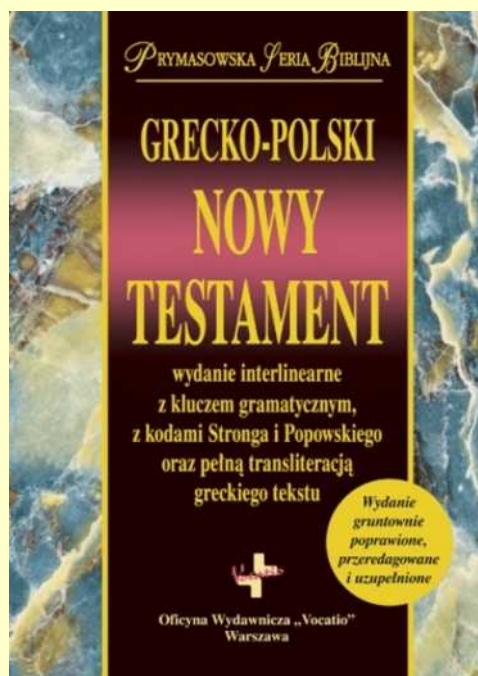
Kilka przykładów pomocy w lekturze listu

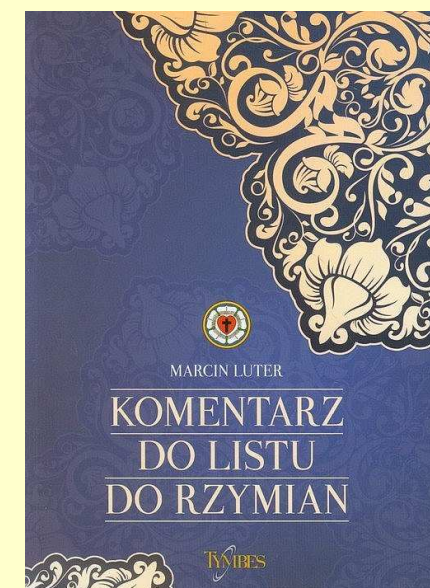
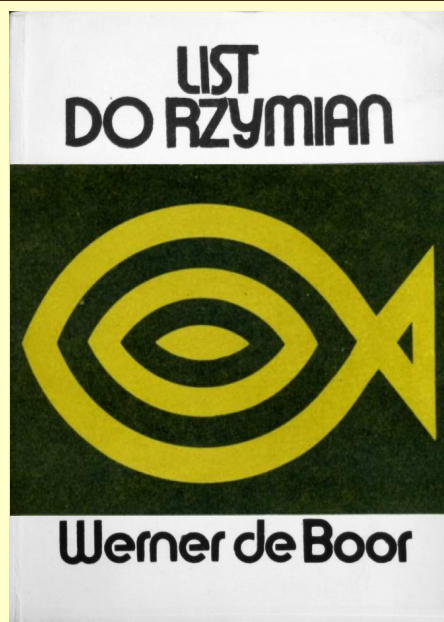
2017 wer. 1.0

Autor: Marek Kaczmarczyk

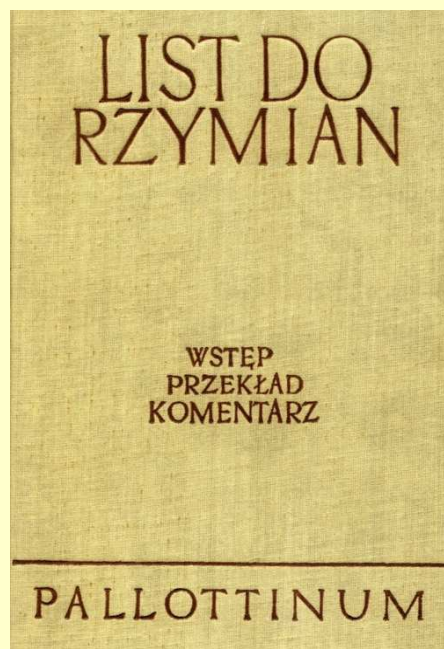
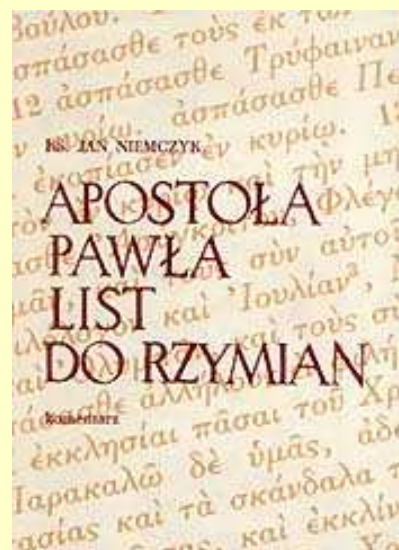
Kilka przykładów pomocy w lekturze listu

Kilka przykładów pomocy w lekturze listu

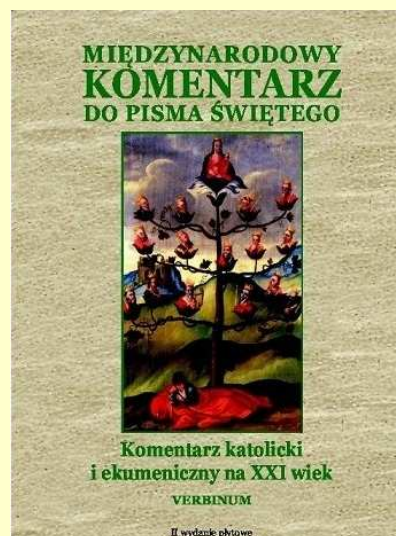
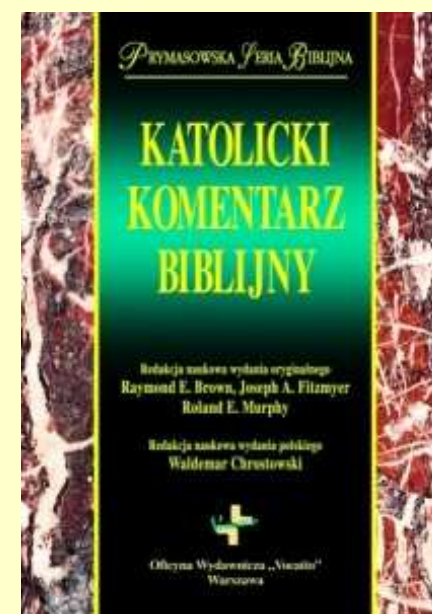
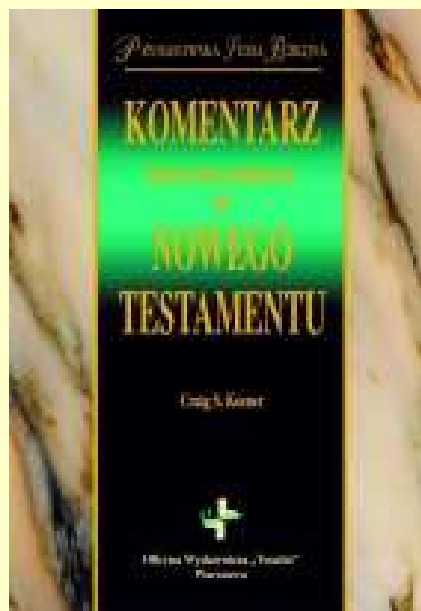
2017 wer. 1.0

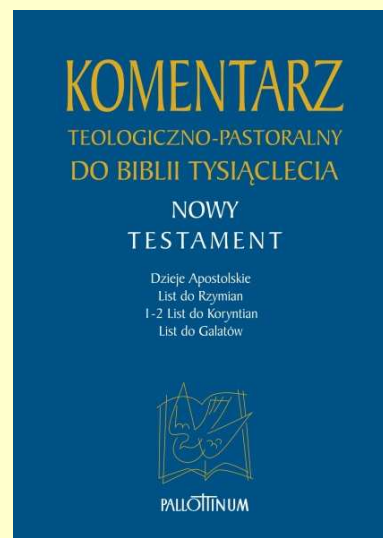
Autor: Marek Kaczmarczyk

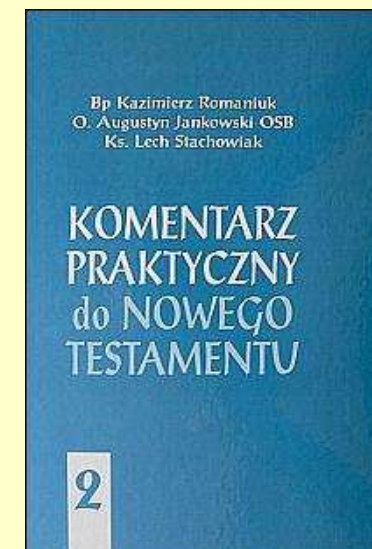
Kilka przykładów pomocy w lekturze listu

2017 ver. 1.0

Autor: Marek Kaczmarczyk

9

- Przedstawienie metody badania tekstu (nasza podstawa do prezentacji Listu do Rzymian)
- Kilka kwestii wstępowych
- Problem kontekstu Listu do Rzymian
- Kompozycja Listu do Rzymian
 - prezentacja propozycji kompozycji Listu do Rzymian
 - podstawowe konsekwencje i wnioski

Metoda i perspektywa

- Moja metoda badania Listu do Rzymian to hebrajska retoryka biblijna w podejściu semantyczno-tematycznym (HRB / PS-T).
- Prezentacja listu apostoła Pawła będzie prowadzona z perspektywy uzyskanego wyniku badania poprzez narzędzie HRB.
- Stan rozpoznawania Rzymian poprzez HRB to proces – stan aktualny jest wciąż stanem „w drodze”.

Uwaga

- Dalej, choć będę używał określenia „retoryka biblijna” lub „HRB”, to jednak zawsze będę odnosił się do ustaleń i reguł, które rozpoznałem i określiłem w podejściu semantyczno-tematycznym (patrz kursy HRB I-IV).
- Dalej na slajdach zamiast określenia „List do Rzymian” często będę używał skrótów Rz albo LdRz.

Metoda i perspektywa

- HRB to określenie dla zwyczaju (konwencji) kompozycji tekstów jaki napotykamy w Biblii.
- HRB to też narzędzie badania tekstów biblijnych.
- HRB rozpoznało zasadniczo dwie typowe kompozycje: koncentryczną i równoległą (przykłady z Rz za chwilę).
- HRB bada i docenia tekst księgi, jako świadomie skomponowaną całość.
- HRB traktuje teksty jako wypowiedzi retoryczne, tj. przekonujące do określonych treści i/lub postaw (w przeciwieństwie do samego opisu, prezentacji czegoś).
- PS-T wskazuje jako podstawowy klucz delimitacji i kojarzenia tekstów wymiar znaczeniowy.
- PS-T wskazuje konkretne reguły czytania odpowiednich struktur, w celu określenia ich wymowy (np. każda z kompozycji posiada stały punkt akcentowany, tj. miejsce do którego zmierza dana wypowiedź, co do jej najistotniejszej treści).

Interesują nas...

- Kształty kompozycji
- Miejsca akcentowane w poszczególnych kompozycjach
- Spodziewamy się, że całość kompozycji Listu do Rzymian będzie miała charakter hierarchiczny

Struktury bazowe - przykłady zaczerpnięte z Listu do Rzymian

Przykład 1. – struktura koncentryczna – Rz 6,12-14

A (12) Niechże więc nie panuje grzech w śmiertelnym ciele waszym, abyście nie byli posłuszni pożądliwościom jego,

B (13a) i nie oddawajcie członków swoich grzechowi na oręż nieprawości,

C (13b) ale oddawajcie siebie Bogu jako ożywionych z martwych,

B1 (13c) a członki swoje Bogu na oręż sprawiedliwości.

A1 (14) Albowiem grzech nad wami panować nie będzie, bo nie jesteście pod zakonem, lecz pod łaską.

Przykład 2. – struktura koncentryczna – Rz 8,35-39

A (35a) Któż nas odłączy od miłości Chrystusowej?

B (35b) Czy utrapienie, czy ucisk, czy prześladowanie, czy głód, czy nagość, czy niebezpieczeństwo, czy miecz?

C (36) Jak napisano: Z powodu ciebie co dzień nas zabijają, uważają nas za owce ofiarne.

C1 (37) **Ale w tym wszystkim zwyciężamy przez tego, który nas umiłował.**

B1 (38) Albowiem jestem tego pewien, że ani śmierć, ani życie, ani aniołowie, ani potęgi niebieskie, ani teraźniejszość, ani przyszłość, ani moce, (39a) ani wysokość, ani głębokość, ani żadne inne stworzenie

A1 (39b) nie zdoła nas odłączyć od miłości Bożej, która jest w Chrystusie Jezusie, Panu naszym.

Przykład 3. – struktura równoległa – Rz 9,30-32

a1 (30a) Cóż tedy powiemy? To, że poganie,

b1 (30b) którzy nie dążyli do sprawiedliwości,

c1 (30c) sprawiedliwości dostąpili,

d1 (30d) sprawiedliwości, która jest z wiary;

a2 (31a) a Izrael,

b2 (31b) który dążył do sprawiedliwości z zakonu,

c2 (31c) do sprawiedliwości z zakonu nie doszedł.

d2 (32a) **Dlaczego? Dlatego, że było to nie z wiary,
lecz jakby z uczynków;**

Przykład 4. – struktura równoległa rozdzielona – Rz 4,6-8

A **a1** (6a) jak i Dawid nazywa błogosławionym człowieka,
b1 (6b) któremu Bóg udziela usprawiedliwienia, niezależnie od uczynków;

B **a1** (7a) błogosławieni, którym odpuszczone są
b1 (7b) nieprawości
a2 (7c) i których *są zakryte*
b2 (7d) grzechy;

A1 **a2** (8a) błogosławiony mąż,
b2 (8b) któremu *nie poczyta* Pan grzechu.

* - we fragmencie kursywą wyróżniono miejsca zmiany porządku wyrazów według tekstu greckiego.

Przykład 5. – złożona struktura koncentryczna – Rz 1,21-28

A a1 (21a) dlatego że poznawszy Boga, nie uwielbili go jako Boga i nie złożyli mu dziękczynienia,
b1 (21b) lecz znikczemnieli w myślach swoich, a ich nierozumne serce pograżyło się w ciemności.
(22) Mienili się mądrymi, a stali się głupi.

B a1 (23a) I zamienili chwałę nieśmiertelnego Boga
b1 (23b) na obrazy przedstawiające śmiertelnego człowieka, a nawet ptaki, czworonożne zwierzęta i płazy;

c1 (24a) dlatego też wydał ich Bóg na łup pożądliwości ich serc ku nieczystości,

d1 (24b) aby bezczęścili ciała swoje między sobą,

a2 (25a) ponieważ zamienili *Prawdę* Boga na fałszywego

b2 (25b) i oddawali cześć, i służyli stworzeniu zamiast Stwórcy, który jest błogosławiony na wieki. Amen.

c2 (26a) Dlatego wydał ich Bóg na łup sromotnych namiętności;

d2 a1 (26b) kobiety ich bowiem zamieniły przyrodzone obcowanie

b1 (26c) na obcowanie przeciwne naturze,

a2 (27a) podobnie też mężczyźni zaniechali przyrodzonego obcowania z kobietą,

b2 (27b) zapalali jedni ku drugim żądzą, mężczyźni z mężczyznami popełniając sromotę i ponosząc na sobie samych należną za ich zboczenie karę.

A1 a2 (28a) A ponieważ nie uważali za wskazane uznać Boga,

b2 (28b) przeto wydał ich Bóg na pastwę niecznych zmysłów, aby czynili to, co nie przystoi;

- **Relacja synonimiczna** (identyczność tekstów - np. refren, powtórzona fraza lub prawie identyczność; brak czystego przykładu w Rz poza przypadkami trywialnymi).
- **Relacja syntetyczna** (zgoda co do treści plus dopełnianie się lub poszerzanie obszaru; patrz Przykład 1. elementy A i A1, oraz Przykład 2. elementy A i A1, B i B1).
- **Relacja antytetyczna** (układ przeciwny pod określonym względem; patrzy Przykład 3., elementy b1 i b2, c1 i c2 oraz d1 i d2).

- W skrypcie do dzisiejszego wykładu został zamieszczony poszerzony materiał na temat HRB i PS-T
 - Rozdział „HRB/PS-T - DODATKI”
- Więcej o HRB i PS-T na kursach HRB 1-4
Aktualnie kursy te są dostępne wyłącznie dla uczestników zarejestrowanych.

Aktualna wizja tekstu

Listu św. Pawła do Rzymian

(uprzedźmy wypadki)

Metoda i perspektywa – wizja tekstu Rz

- LdRz to tekst uważnie i kompletnie skomponowany.
- Paweł konsekwentnie zastosował reguły retoryki biblijnej na każdym poziomie organizacji swojej wypowiedzi (układy jakie nadał Paweł fragmentom i całemu listowi podpowiadają ich interpretację); w rezultacie cała księga ma charakter paralelny.
- Tekst Pawła jest zwarty treściowo i kompozycyjnie – pozbawiony jest fragmentów (mniejszych lub większych), które można określić jako poboczne, dygresje, dodatki lub luźno związane z trzonem materiału.
- Każdy element LdRz ma swoje miejsce w kompozycji, wyraźną funkcję w linii argumentacji i pracuje na rzecz celu zadanego przez autora.

Konsekwencje dla uczestników kursu to:

- będę uwidaczniał rozpoznane układy tekstów (w wybranych miejscach);
 - będę wskazywał, zgodnie z regułami PS-T, miejsca akcentowane w tekstach;
 - będę wskazywał relacje treściowe pomiędzy partiami tekstów, w celu wydobywania dialogu, rozwoju lub gry myśli Pawła;
 - będę objaśniał strukturę argumentu w danym fragmencie poprzez jego budowę (w wybranych miejscach);
 - będę usiłował odczytać i interpretować całość danego fragmentu /makrofragmentu poprzez reguły PS-T
-
- Nie będę dowodził konstrukcji poszczególnych fragmentów Pawła.

*Chwałą Bożą jest rzecz ukryć,
a chwałą królów rzecz zbadać.*

Prz 25,2

List do Rzymian - wyzwanie wciąż aktualne

Nasz kontekst a problem odczytania tekstu Listu do Rzymian

List do Rzymian to tekst mocno naznaczony

Na nasze zmagania z tekstem Rz mocno wpływają różne podejścia, ustalenia, sposoby objaśniania i użycia tego listu w Kościele w przeciągu historii.

- Od starożytności List do Rzymian uchodził za tekst bardzo trudny – i tak mu zostało.
- Używano go i nadal używa do apologetycznych polemik pomiędzy wyznaniem chrześcijańskimi.
- Utrwaliło się, że
 - albo usprawiedliwienie przez wiarę (nie przez Prawo),
 - albo Boża sprawiedliwość,
 - albo życie w Duchu Świętym

to najważniejsze tematy tego listu.

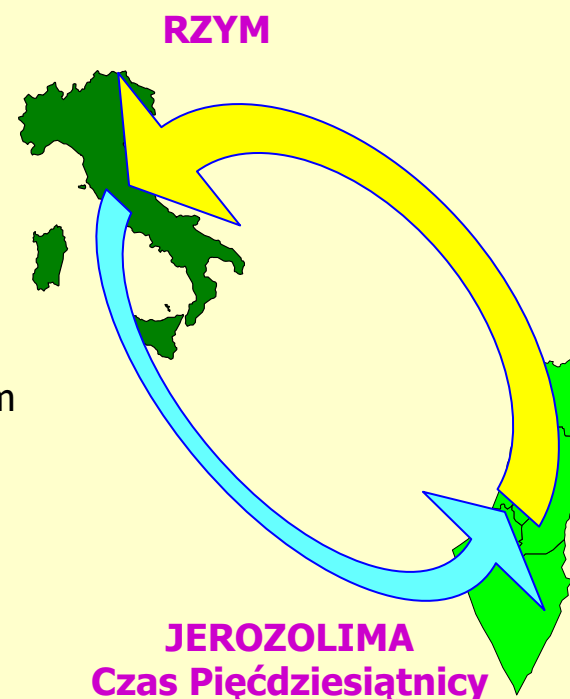
- Przyjęło się, że LdRz to taki poszerzony i pogłębiony List do Galacjan.
- Traktuje się go zwykle raczej jak traktat teologiczny, niż list interwencyjny.
- Przyjmuje się, jako główną perspektywę odczytu listu, punkt widzenia wierzących wywodzących się z pogan (akceptując obecność mniejszości wierzących Żydów).

Wybrane zagadnienia wstępowe

- Nie wiemy jak powstała społeczność. Możemy coś przypuszczać.

Dz 2,1-11

(1) A gdy nadszedł dzień Zielonych Świąt, byli wszyscy razem na jednym miejscu. (2) I powstał nagle z nieba szum, jakby wiejącego gwałtownego wiatru, i napełnił cały dom, gdzie siedzieli. (3) I ukazały się im języki jakby z ognia, które się rozdzieliły i usiadły na każdym z nich. (4) I napełnieni zostali wszyscy Duchem Świętym, i zaczęli mówić innymi językami, tak jak im Duch poddawał. (5) **A przebywali w Jerozolimie Żydzi, mężowie nabożni, spośród wszystkich ludów**, jakie są pod niebem; (6) gdy więc powstał ten szum, zgromadził się tłum i zatrwożył się, bo każdy słyszał ich mówiących w swoim języku. (7) I zdumieli się, i dziwili, mówiąc: Czyż oto wszyscy ci, którzy mówią, nie są Galilejczykami? (8) Jakże więc to jest, że słyszymy, każdy z nas, swój własny język, w którym urodziliśmy się? (9) Partowie i Medowie, i Elamici, i mieszkańcy Mezopotamii, Judei i Kapadocji, Pontu i Azji, (10) Frygii i Pamfilii, Egiptu i części Libii, położonej obok Cyreny, **i przychodnie rzymscy**, (11) **zarówno Żydzi jak prozelici**, Kreteńczycy i Arabowie - słyszymy ich, jak w naszych językach głoszą wielkie dzieła Boże.

Kontekst – historia społeczności

- Pierwotnie społeczność zdecydowanie żydowska, najprawdopodobniej z jakąś grupą prozelitów i „pobożnych”.
- W wyniku dekretu Klaudiusza w 49 r., wszyscy Żydzi zmuszeni są opuścić Rzym (Dz 8,1-2).
„(1) Potem opuścił Ateny i przyszedł do Koryntu. (2) Tam natknął się na pewnego Żyda, imieniem Akwila, rodem z Pontu, który świeżo przybył z Italii, i na Pryscyllę, żonę jego, dlatego że Klaudiusz zarządził, aby wszyscy Żydzi opuścili Rzym, i zbliżył się do nich”
- Społeczność jednak dalej rozwija się, przyciągając coraz więcej pogan.
- W tym okresie musiały wytworzyć się swoiste formy pobożności, struktury i przywództwo w społeczności chrześcijan.
- Po śmierci Klaudiusza i wygaśnięciu zakazu (54/55), Żydzi ponownie ściągają do Rzymu, w tym chrześcijanie pochodzenia żydowskiego (Rz 16,3-4).
„(3) Pozdrówcie Pryskę i Akwilę, współpracowników moich w Chrystusie Jezusie, (4) którzy za moje życie szyi swej nadstawili, którym nie tylko ja sam dziękuję, ale i wszystkie zbory pogańskie (...)”

- Wydaje się, że społeczność w Rzymie stanęła przed naturalnym wyzwaniem ponownej integracji obu środowisk chrześcijan, z pogan i z Żydów...

Problem w tym, że poganie prawdopodobnie odmienili mocno judaistyczny pierwotny klimat społeczności.

Warto odnotować, że wierzący z pogan potrafili zachować ciągłość społeczności. Okazali się dostatecznie samodzielni.

Kontekst – relacje Pawła z członkami społeczności

- Dz 8,1-2:

„(1) Potem opuścił Ateny i przyszedł do Koryntu. (2) Tam natknął się na pewnego Żyda, imieniem Akwila, rodem z Pontu, który świeżo przybył z Italii, i na Pryscyllę, żonę jego, dlatego że Klaudiusz zarządził, aby wszyscy Żydzi opuścili Rzym, i zbliżył się do nich”

Kontekst – relacja Pawła z członkami społeczności

- Zakończenie listu wskazuje, że z niemałą grupą wierzących Paweł miał kontakt, i to bardzo bliski. Wydaje się, że przynajmniej część ze wspomnianych osób przyjęła Pawła rozpoznanie planu Boga dla pogan.

Rz 16,3-5a:

(3) Pozdrówcie Pyskę i Akwilę, współpracowników moich w Chrystusie Jezusie, (4) którzy za moje życie szyi swej nadstawili, którym nie tylko ja sam dziękuję, ale i wszystkie zbory pogańskie, (5a) także zbór, który jest w ich domu.

Autor - Apostoł Paweł (Saul)

- Żyd pochodzący z Tarsu w Cylicji, posiadający status obywatela rzymskiego (Flp 3,5; Dz 21,29; Dz 22,25).
- wykształcony w tradycji rabinistycznej u boku Gamaliela (Dz 22,3).
- wcześniej gorliwy faryzeusz zaangażowany w prześladowanie wierzących w Jezusa Chrystusa (Dz 8,3; Ga 1,13; Flp 3,5-6).
- nawrócił się w rezultacie osobistego objawienia się Chrystusa (w drodze z Jerozolimy do Damaszku; Dz 9,1-18), ok. 4-6 lat po zmartwychwstaniu Pana Jezusa.
- Paweł nie zakładał społeczności w Rzymie, ani jej wcześniej nie odwiedzał.

Data

- Data jest trudna do określenia
- Pojawiają się różne propozycje pomiędzy 55-59 rokiem (częściej pojawiają się datowania 57-58)

Miejsce powstania

- List nie zawiera wprost podanej lokalizacji
- Przypuszcza się, że list do Rzymian Paweł spisał w czasie pobytu w Koryncie (lub w Kenchrach) w trakcie trzeciej podróży misyjnej.

Problem kontekstu Listu do Rzymian

- Problem

To, co jest widoczne wprost jako możliwe powody powstania listu (wyrażone otwarciem plany misyjne, chęć spotkania z wierzącymi w Rzymie, uwagi korygujące dla społeczności w Rz 14-15), nie wyjaśniają dostatecznie pojawienia się treści zawartych w różnych częściach listu apostoła Pawła.

Dał temu wyraz już Luter, dają i współcześni komentatorzy (wbrew starożytnym intuicjom).

„Patrząc na list apostolski, **nie dają wiary**, że ci, do których pisał, a których zwie „umiłowanymi” i „powołanymi świętymi”, byli w takim położeniu, **iż apostoł uznał za konieczną interwencję z powodu powstałych waśni**, a ich samych miał za szczególnie wielkich grzeszników.”

M. Luter, *Komentarz do Listu do Rzymian*, TYMBES, 2014, wyd. II, s.24.

„Chociaż już św. Augustyn i św. Hieronim sądzili, że chodziło o złagodzenie sporów tego rodzaju, nie wydaje się to wyjaśnieniem wystarczającym, stosunkowo bowiem krótka perykopa (14,1-15,13) odnosi się do tematu.”

R. Rubinkiewicz, *Wstęp do Nowego Testamentu*, Pallottinum, 1996, s.358.

Problem najbliższego kontekstu

Próby rozwiązania

Po jednej stronie są dane wprost z listu:

- plany misyjne w Hiszpanii (z wsparciem wierzących z Rzymu) – cel osobisty;
- zapowiedź spotkania z wierzącym w Rzymie i wyrażenie pragnienia usłużenia im – cel osobisty;
- udzielenie pomocy w związku z brakiem jedności – potrzeba interwencji.

Po drugiej stronie mamy konstrukcje komentatorów:

- Podsumowanie swojego nauczania w kluczowej kwestii – cel osobisty;
- Prezentacja swojej Ewangelii jako przedstawienie się społeczności w Rzymie – cel osobisty;
- Obrona swojej pozycji jako apostoła i polemika z osobistymi przeciwnikami w Jerozolimie – cel osobisty.

Kluczowe pytania to:

- Co było zasadniczym powodem powstania listu, względy osobiste czy interwencja?
- Z kim przede wszystkim dyskutuje Paweł? Jaka była struktura społeczności wierzących; jeśli któraś grupa dominowała, to która?
– z której perspektywy odczytywać słowa Pawła?

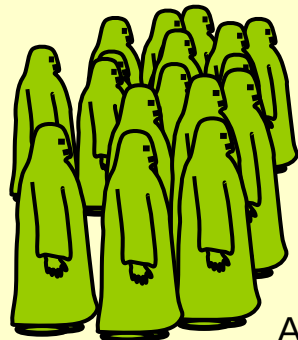
Kontekst – jest problem?

Rz 2

(17) Jeśli tedy **ty mienisz się Żydem** i polegasz na zakonie, i chlubisz się Bogiem, (18) i znasz wolę jego, i umiesz rozróżnić dobre od złego, będąc pouczonym przez zakon, (19) i **uważasz siebie samego za wodza ślepych, za światłość dla tych, którzy są w ciemności, (20) za wychowawcę nierozumnych, za nauczyciela dzieci**, mającego w zakonie ucieleśnienie wiedzy i prawdy, (21) ty więc, który uczysz drugiego, **siebie samego nie pouczasz?** Który głosisz, żeby nie kradziono, **kradniesz?** (22) Który mówisz, żeby nie cudzołożono, **cudzołożysz?** Który wstręt czujesz do bałwanów, **dopuszczasz się świętokradztwa?** (23) Który się chlubisz zakonem, **przez przekraczanie zakonu bezczęścisz Boga?** (24) Albowiem **z waszej winy, jak napisano, poganie bluźnią imieniu Bożemu.**

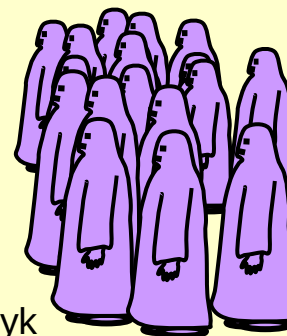
7,1 „(...) mówię przecież do tych, którzy zakon znają (...)”

Autor: Marek Kaczmarczyk

Rz 11

(17) Jeśli zaś niektóre z gałęzi zostały odłamane, a ty, będąc gałązką z dzikiego drzewa oliwnego, zostałeś na ich miejsce wszczepiony i stałeś się uczestnikiem korzenia i tłuszczu oliwnego, (18) **to nie wynoś się nad gałęzie; a jeśli się chełpisz, to pamiętaj, że nie ty dźwigasz korzeń, lecz korzeń ciebie.** (19) Powiesz tedy: **Odłamane zostały gałęzie, abym ja był wszczepiony.** (20) Słusznie! Odłamane zostały z powodu niewiary, ty zaś trwasz dzięki wierze; **wzbijaj się w pychę, ale się strzeż.** (21) Jeśli bowiem **Bóg** nie oszczędził gałęzi naturalnych, **nie oszczędzi też ciebie.** (22) Zważ tedy na dobrotliwość i surowość Bożą - surowość dla tych, którzy upadli, a dobrotliwość Bożą względem ciebie, o ile wytrwasz w dobroci, bo inaczej i ty będziesz odcięty.

11,13 "Do was zaś, którzy jesteście z pogan, mówię (...)”

Kontekst – jest problem?

Rz 2

(17) Jeśli też
zakonie, i ch
umiesz rozróż
zakon, (19) i
za światłość
wychowawce
mającego w
ty więc, któr
pouczasz? K
(22) Który m
Który wstrętn
świętokradzt
przekraczani
waszej winy,
Bożemu.

Rz 2

(1) Nie ma przeto usprawiedliwienia dla ciebie,
kimkolwiek jesteś, człowiecze, który sądzisz; albowiem,
**sądząc drugiego, siebie samego potępiasz,
ponieważ ty, sędzia, czynisz to samo.**

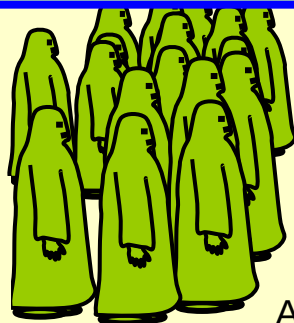
(...)

(7) tym, którzy przez trwanie w dobrym uczynku dążą
do chwały i czci, i nieśmiertelności, da żywot wieczny;

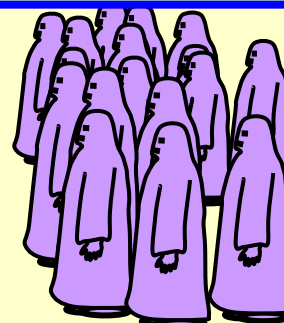
(8) **tych zaś, którzy o uznanie dla siebie
zabiegają i sprzeciwiają się prawdzie, a hołdują
nieprawości, spotka gniew i pomsta.**

mane, a ty,
zostałeś na
kiem
ność się nad
nie ty
wiesz tedy:
szepiony. (20)
ary, ty zaś
e się strzeż.
naturalnych,
dobrotliwość i
padli, a
trwasz w

7,1 „(...) mówię przecież
do tych, którzy
zakon znają (...)”

Autor: Marek Kaczmarczyk

11,13 “Do was zaś,
którzy jesteście
z pogan, mówię (...)”

Kontekst – jest problem!

Rz 2

(17) Jeśli też
zakonie, i ch
umiesz rozróż
zakon, (19) i
za światłość
wychowawce
mającego w
ty więc, któr
pouczasz? K
(22) Który m
Który wstrętn
świętokradzt
przekraczani
waszej winy,
Bożemu.

7,1 „(...) mó
do tych, które
zakon znają (...)

Rz 11

(25) **A żebyście nie mieli zbyt wysokiego o sobie mniemania**, chcę wam, bracia, odsłonić tę tajemnicę

Rz 12

(3) Powiadam bowiem każdemu spośród was, mocą danej mi łaski, **by nie rozumiał o sobie więcej, niż należy rozumieć**, lecz **by rozumiał z umiarem** stosownie do wiary, jakiej Bóg każdemu udzielił.

(16) Bądźcie wobec siebie jednakowo usposobieni; **nie bądźcie wyniośli**, lecz się do niskich skłaniajcie; nie uważajcie sami siebie za mądrych.

Rz 14

(3) Niechże ten, kto je, **nie pogardza** tym, który nie je, a kto nie je, niech **nie osądza** tego, który je; albowiem Bóg go przyjął.

(4) Kimże ty jesteś, że **osądzasz** cudzego sługę? Czy stoi, czy pada, do pana swego należy; ostoi się jednak, bo Pan ma moc podtrzymać go.

(10) Ty zaś czemu **osądzasz** swego brata? Albo i ty, czemu **pogardzasz** swoim bratem? Wszak wszyscy staniemy przed sądem Bożym.

(13) Przeto **nie osądzajmy** już jedni drugich, ale raczej baczcie, aby nie dawać bratu powodu do upadku lub zgorszenia.

Autor: Marek Kaczmarczyk

nane, a ty,
zostałeś na
kiem
ność się nad
nie ty
wiesz tedy:
szepiony. (20)
ary, ty zaś
e się strzeż.
naturalnych,
dobrotliwość i
padli, a
trwasz w

Do was zaś,
którzy jesteście
z pogan, mówię (...)

- Liczne fragmenty ostro krytyczne przeciw wyniosłości i arogancji zamiast postawy wiary i pokory.
- Wykorzystanie w krytyce zwrotu: „TY ...” (2,1-5; 2,17-24; 11,17-21; 14,10; 14,15; 14,22)
- Ogólniki „każdy”, „wszyscy”, „ktokolwiek” itp. w służbie perswazji Pawła przeciw postawom wyniosłości i złej rywalizacji.
- Rz 15,15 - wyraźny znak Pawła, że ostry ton krytyczny był zamierzony i przemyślany

(14) Ja sam zaś, bracia moi, mam pewność co do was, że i wy jesteście pełni dobroci, napełnieni umiejętnością wszelkiego rodzaju i możecie jedni drugich pouczać. **(15) Jednak napisałem do was, bracia, tu i ówdzie nieco śmielej, chcąc wam to odświeżyć w pamięci, a to na mocy łaski, która mi jest dana przez Boga,** (16) żebym był dla pogan sługą Chrystusa Jezusa, sprawującym świętą służbę zwiastowania ewangelii Bożej, aby poganie stali się ofiarą przyjemną, poświęconą przez Ducha Świętego.

Problem społeczności w Rzymie

Charakter konfliktów i tarć pomiędzy chrześcijanami zdradził Pawłowi, że, generalnie, są oni poważnie nieświadomi Bożych planów i wagi dzieła Chrystusa, gubią się błędnie postrzegając swoje możliwości i kondycję. Wchodzą na bardzo niebezpieczne tory pychy. Ich konflikt całkowicie wywraca Boży plan dla nich. Grozi im, że potencjał dzieła Chrystusa skierowany ku ich dobru, może zostać całkowicie zniweczony.

Problem społeczności w Rzymie

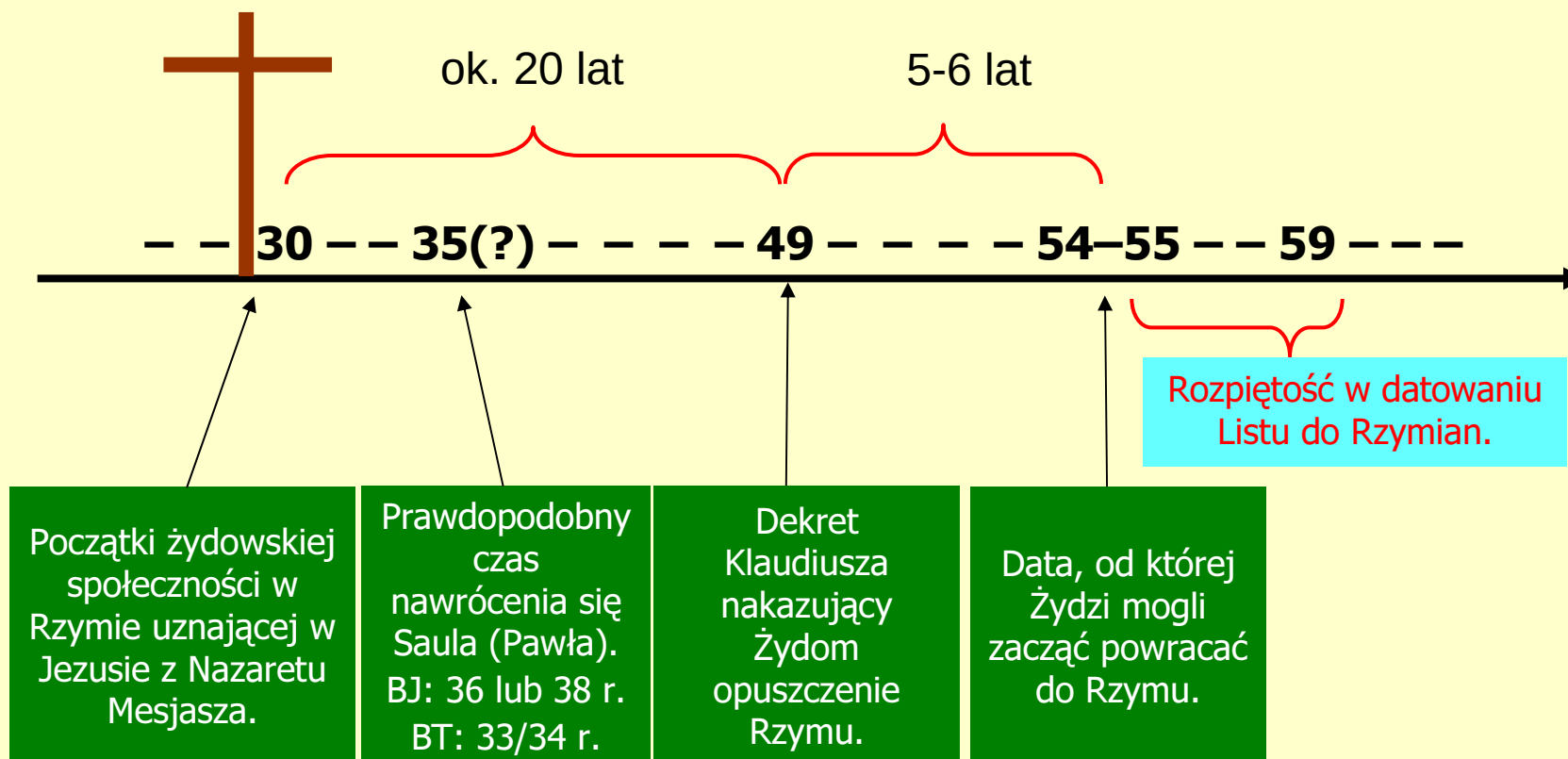

- Problemem wierzących był głęboki niedostatek zrozumienia Bożego planu odbudowy człowieka, nie tylko jako jednostki, ale przede wszystkim jako społeczności zjednoczonej w Chrystusie i poddanej Chrystusowi.
- Paweł musi przypomnieć odbiorcom, że taki plan był od początku, dla wszystkich ludzi.
- List ujawnia, że obu stronom brak zrozumienia dla Bożej wolności i mądrości w odniesieniu do sposobu rozwoju planu zbawienia w historii. Żydzi chcieli zawłaszczyć i tak skanalizować realizację planu Boga, by zawsze lud Boży był tożsamy z Izraelem. W odpowiedzi poganochrześcijanie zinterpretowali aktualne odrzucenie Chrystusa przez Izrael za ostateczne i dyskwalifikujące Żydów jako nadal szczególnie ważnych dla Boga. Wyraźnie wierzący z obu środowisk przewartościli ich własny czas, ich własny etap, co skutkowało odmawianiem pełni wspólnoty wierzącym ze strony przeciwnej.
- Przytoczone fragmenty obrazują, że obie strony dotknęła choroba arogancji i roszczeń od Boga szczególnego statusu dla siebie, uznania zasługi lub przywileju, czegoś więcej niż mają prawo otrzymać ci drudzy.

Do kogo miał napisać Paweł...

- Paweł pisał do społeczności samodzielnej, o sporym doświadczeniu i relatywnie długiej historii (dłuższej niż jego własna), o tych samych korzeniach, co do tradycji.
- W zależności od daty powstania listu, Paweł albo reaguje na początku problemów, albo gdy są już znacznie utrwalone.

Kontekst – skład społeczności

Do Rzymu powracają:

- Żydzi, którzy wcześniej uznali Jezusa za Chrystusa, Syna Bożego, którzy zetknęli się z Pawłem lub jego nauką i ją przyjęli (zgadzali się z nią),
- ale też Żydzi, którzy uznali w Jezusie Chrystusa, ale z nauką Pawła się nie zetknęli lub mieli trudności z jej przyjęciem
- oraz Żydzi generalnie.

Prawdopodobnie przybywają też nowi wierzący, którzy mieli kontakt z Pawłem, a zdecydowali przenieść się do centrum cesarstwa. Sugerować to może Rz 16.

Struktura społeczności

Schemat poniższy to sugestia składu jakościowego, a nie ilościowego.

(Rz 16 może sugerować, że społeczność chrześcijan w Rzymie w jakimś stopniu była zbiorem grup spotykających się po domach.)

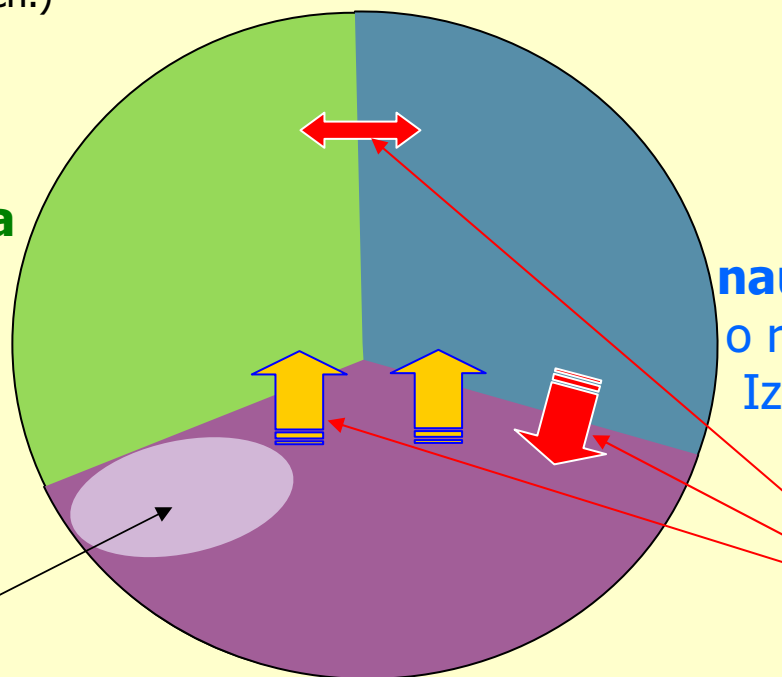
judeochrześcijanie
którzy **zgadzają się**
z **nauczaniem Pawła**

judeochrześcijanie
którzy **pozostają**
pod wpływem
nauczania tradycyjnego
o roli Prawa i wyłączności
Izraela jako ludu Bożego

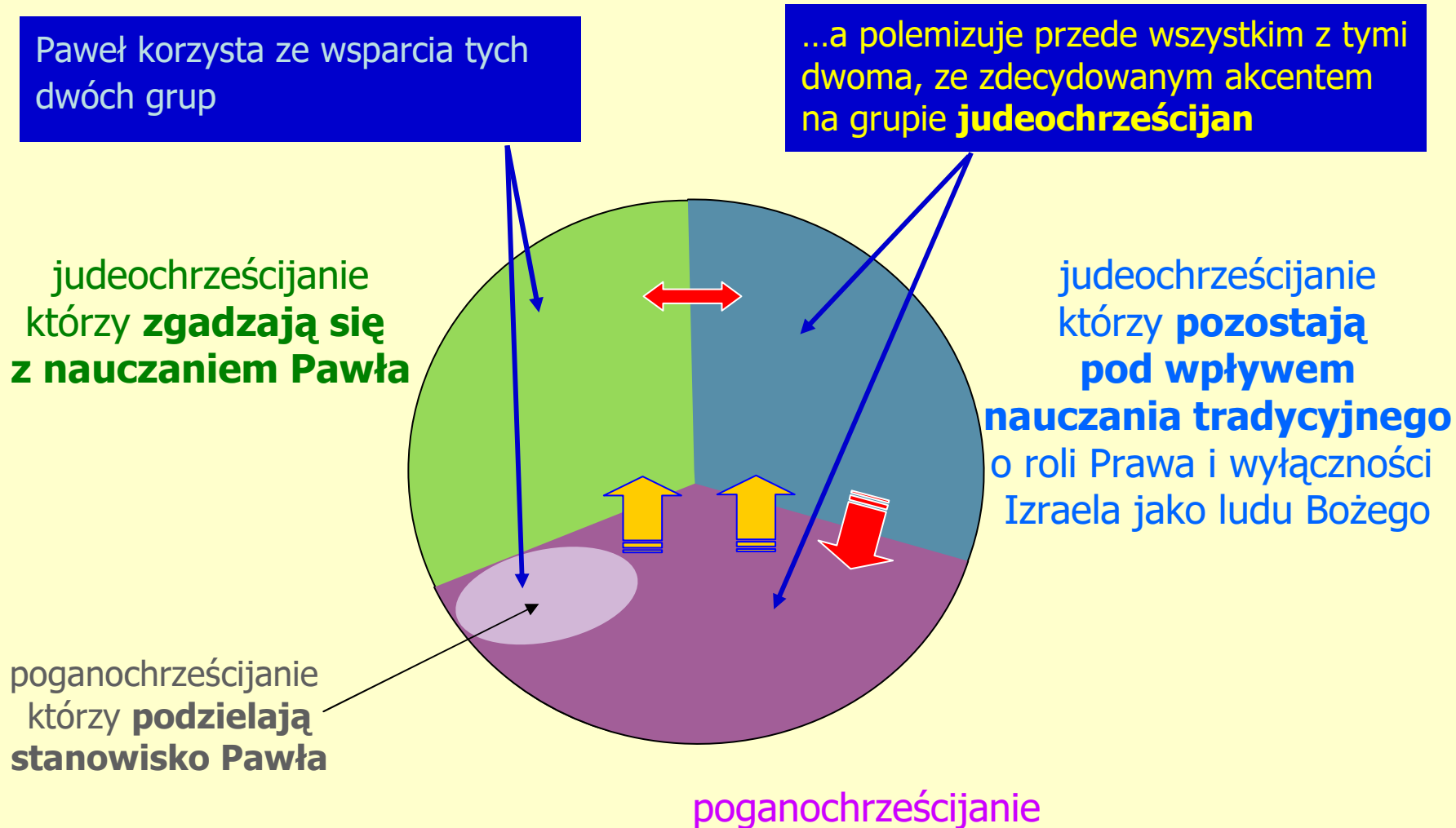
poganochrześcijanie
którzy **podzielają**
stanowisko Pawła

poganochrześcijanie

szerokie strzałki
oznaczają
tarcia pomiędzy
grupami wierzących

Dialog Pawła a struktura społeczności

Gdzie znajdują się ślady interwencji?

List do Rzymian

1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 – 8 – 9 – 10 – 11 – 12 – 13 – 14 – 15 – 16

Istnieją głosy dopatrujące się interwencji Pawła w Rz 11. Miałoby chodzić o korektę postaw antyżydowskich wśród wierzących z pogan.

Typowe podejścia rozpoznają ewentualną interwencję Pawła na problemy chrześcijan w Rzymie w rozdziałach 14-15.

Gdzie znajdują się ślady interwencji?

List do Rzymian

1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 – 8 – 9 – 10 – 11 – 12 – 13 – 14 – 15 – 16

Moje podejście rozpoznaje nuty interwencji Pawła w całym liście do Rzymian, od jego początku, aż do końca.
To jest zasadnicza różnica pomiędzy moim podejściem i rozpoznaniem tego tekstu w stosunku do innych.

Istnieją głosy dopatrujące się interwencji Pawła w Rz 11.
Miałoby chodzić o korektę postaw antyżydowskich w Kościele.

Typowe podejścia rozpoznają ewentualną interwencję Pawła na problemy chrześcijan w Rzymie w rozdziałach 14-15.

- List do Rzymian to przede wszystkim interwencja Pawła – w społeczności jest wyraźne napięcie pomiędzy judeochrześcijanami a poganochrześcijanami; inne powody dla powstania listu są drugorzędne;
- Paweł w liście apeluje do każdej ze stron w tym zakresie, w jakim ujawnił się w niej problem blokujący pojednanie i zjednoczenie się wszystkich wierzących w tej wolności, jaką udostępnił Chrystus;

Wyzwania dla współczesnego czytelnika listu:

- pamiętać w trakcie lektury o problemie, który spowodował reakcję apostoła;
- uchwycić różność dialogów toczonych przez Pawła;
- rozróżnić wypowiedzi dedykowane określonej grupie od wypowiedzi ogólnych;
- rozpoznać i zrozumieć specyfikę argumentacji skierowanej do środowiska judeochrześcijan.

Zadanie Pawła a sytuacja odbiorców

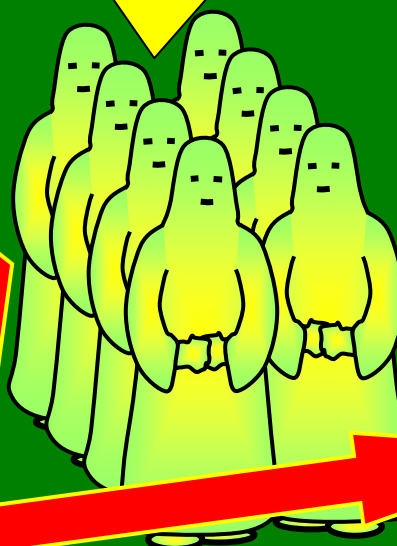
- Przyjmijcie właściwe poznanie planu Boga!
- Porzućcie błędne wyobrażenia o usprawiedliwieniu przez uczynki Prawa!
- Jesteśmy coś winni poganom, nasi ojcowie zawiedli!
- I my, i poganie otrzymujemy pojednanie z łaski, wyłącznie dzięki Chrystusowi!

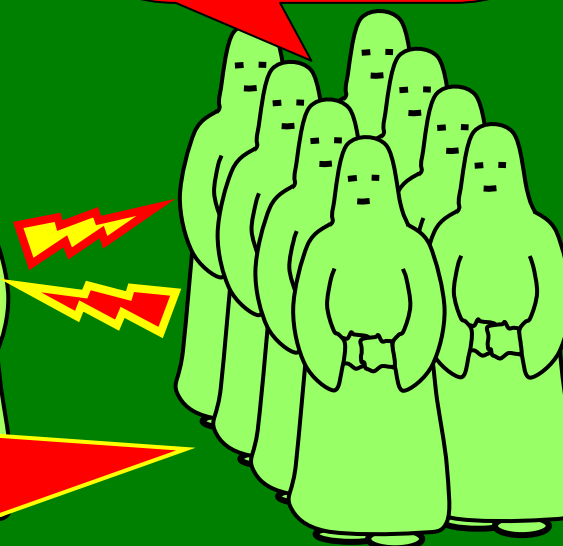
Paweł

To nam należy się przywództwo!

To wy odrzuciliście Chrystusa!

judeochrześcijanie

poganochrześcijanie

Spółeczność chrześcijan w Rzymie

Zadanie Pawła a sytuacja odbiorców

- Celem i zadaniem Pawła jest ukazanie Chrystusa jako jedynej podstawy pojednania z Bogiem (usprawiedliwienia), i – co jest konsekwencją – jako podstawy społeczności wszystkich wierzących, niezależnie od ich pochodzenia (stanu, płci, itd.) oraz pomoc chrześcijanom w Rzymie, by spełnili ten plan Boga pośród siebie samych.

Przerwa...

Czas na pytania

i małą przerwę – 5 min.

*Chwałą Bożą jest rzecz ukryć,
a chwałą królów rzecz zbadać.*

Prz 25,2

Struktura Listu do Rzymian

Dlaczego struktura?

- Dlaczego interesujemy się strukturą?
- ➡ Dlatego, że zwykle konstrukcja wypowiedzi ma związek z jej treścią.
- ➡ Przede wszystkim jednak dlatego, że szukamy granic dla lokalnych kontekstów poszczególnych wypowiedzi w każdej skali organizacji tekstu.

SEKCJA A – 1,1- 5

SEKCJA B – 1,6-7

SEKCJA C – 1,8-17

SEKCJA D – 1,18 – 7,25

SEKWENCJA A1 – 1,18-5,21

SEKWENCJA B1 – 6,1- 7,25

SEKCJA E – 8,1-39

SEKCJA D1 – 9,1 – 15,13

SEKWENCJA A2 – 9,1-11,36

SEKWENCJA B2 – 12,1-15,13

SEKCJA C1 – 15,14-32

SEKCJA B1 – 15,33- 16,24

SEKCJA A1 – 16,25- 27

Rz 1

- (1) Paweł, sługa Jezusa Chrystusa, **powołany na apostoła, wyznaczony do zwiastowania ewangelii Bożej,**
- (2) **którą Bóg** przedtem zapowiedział **przez swoich proroków w Pismach Świętych**
- (3) o Synu swoim, potomku Dawida według ciała,
- (4) który według ducha uświęcenia został ustanowiony Synem Bożym w mocy przez zmartwychwstanie, o Jezusie Chrystusie, Panu naszym,
- (5) przez którego **otrzymaliśmy łaskę i apostołstwo, abyśmy dla imienia jego przywiedli do posłuszeństwa wiary wszystkie narody,**

Rz 16

- (25) A temu, który ma moc utwierdzić was według **ewangelii mojej i zwiastowania o Jezusie Chrystusie, według objawienia tajemnicy,** przez długie wieki milczeniem pokrytej,
- (26) ale **teraz objawionej i przez pisma prorockie według postanowienia wiecznego Boga obwieszczonej wszystkim narodom, żeby je przywieść do posłuszeństwa wiary -**
- (27) Bogu, który jedynie jest mądry, niech będzie chwała na wieki wieków przez Jezusa Chrystusa. Amen.

(6) wśród których jesteście i wy, powołani przez Jezusa Chrystusa; (7) wszystkim, którzy jesteście w Rzymie, umiłowanym Boga, powołanym świętym: łaska wam i pokój od Boga, Ojca naszego, i Pana Jezusa Chrystusa.

(33) A Bóg pokoju niech będzie z wami wszystkimi. Amen.

Rz 16

(1) A polecam wam Febę, siostrę naszą, która jest diakonisą zboru w Kenchreach, (2) abyście ją przyjęli w Panu, jak przystoi świętym, i wspierali ją w każdej sprawie, jeśliby od was tego potrzebowała, bo i ona była wielu pomocna, również mnie samemu. (3) Pozdrówcie Pryskę i Akwilę, współpracowników moich w Chrystusie Jezusie, (4) którzy za moje życie szyi swej nadstawili, którym nie tylko ja sam dziękuję, ale i wszystkie zbory pogańskie, [...]

(16) Pozdrówcie jedni drugich pocałunkiem świętym. **Pozdrawiają was wszystkie zbory Chrystusowe.**

(17) A proszę was, bracia, abyście się strzegli tych, którzy wzniecają spory i zgorszenia wbrew nauce, którą przyjęliście; unikajcie ich. (18) Tacy bowiem nie służą Panu naszemu, Chrystusowi, ale własnemu brzuchowi, i przez piękne a pochlebne słowa zwodzą serca prostaczków.

(19) **Albowiem posłuszeństwo wasze znane jest wszystkim; dlatego raduję się z was** i chcę, abyście byli mądrzy w tym, co dobre, a czyści wobec zła. **(20) A Bóg pokoju rychło zetrze szatana pod stopami waszymi. Łaska Pana naszego, Jezusa, niechaj będzie z wami.**

(21) Pozdrawia was Tymoteusz, współpracownik mój, i Lucjusz, i Jazon, i Sozypater, rodacy moi. [...]

(24) Łaska Pana naszego, Jezusa Chrystusa, niech będzie z wami wszystkimi. Amen.

Rz 1,8-17 a 15,14-32 – SEKCJE C i C1

(8) Najpierw dziękuję Bogu mojemu przez Jezusa Chrystusa za was wszystkich, że wiara wasza słynie po całym świecie. (9) Świadkiem bowiem jest mi Bóg, któremu służę w duchu moim przez zwiastowanie ewangelii Syna jego, że nieustannie o was pamiętam (10) zawsze w modlitwach moich, prosząc, żeby mi się wreszcie udało za wolą Bożą przyjść do was. (11) Pragnę bowiem ujrzeć was, abym mógł wam udzielić nieco z duchowego daru łaski dla umocnienia was, (12) to znaczy, aby doznać wśród was pociechy przez obopólną wiarę, waszą i moją. (13) A nie chcę, bracia, abyście nie wiedzieli, że często zamierzałem przybyć do was, aby i wśród was, podobnie jak wśród innych narodów, zebrać jakiś plon, lecz aż do tej chwili miałem przeszkody. (14) Jestem dłużnikiem Greków i nie Greków, mądrych i niemądrych. (15) Tak więc, jeśli o mnie idzie, gotów jestem zwiastować ewangelie i wam w Rzymie. (16) Albowiem nie wstydę się Ewangelii Chrystusowej, jest ona bowiem mocą Bożą ku zbawieniu każdego, kto wierzy, najpierw Żyda, potem Greka, (17) bo usprawiedliwienie Boże w niej bywa objawione, z wiary w wiarę, jak napisano: A sprawiedliwy z wiary żyć będzie.

(14) Ja sam zaś, bracia moi, mam pewność co do was, że i wy jesteście pełni dobroci, napełnieni umiejętnością wszelkiego rodzaju i możecie jedni drugich pouczać. (15) Jednak napisałem do was, bracia, tu i ówdzie nieco śmielej, chcąc wam to odświeżyć w pamięci, a to na mocy łaski, która mi jest dana przez Boga, (16) żebym był dla pogan sługą Chrystusa Jezusa, sprawującym świętą służbę zwiastowania ewangelii Bożej, aby poganie stali się ofiarą przyjemną, poświęconą przez Ducha Świętego. (17) Mam tedy powód do chluby w Chrystusie Jezusie ze służby dla Boga. (18) Nie odważę się bowiem mówić o czymkolwiek, czego Chrystus nie dokonał przeze mnie, aby przywieść pogan do posłuszeństwa słowem i czynem, (19) przez moc znaków i cudów oraz przez moc Ducha Świętego, tak iż, począwszy od Jerozolimy i okolicznych krajów aż po Ilirję, rozkrzewiłem ewangelie Chrystusową. (20) A przy tym chlubą moją było głosić ewangelie nie tam, gdzie imię Chrystusa było znane, abym nie budował na cudzym fundamencie, (21) lecz jak napisano: Ujrzą go ci, do których wieść o nim nie doszła, a ci, co o nim nie słyszeli, poznają go. (22) Dlatego też często miałem przeszkody, które mi nie dozwoliły przyjść do was; (23) lecz teraz, nie mając już pola pracy w tych stronach, a pragnąc już od wielu lat przyjść do was, (24) mam nadzieję, że po drodze, kiedy pójdę do Hiszpanii, ujrzę was i że wy mnie tam wyprawicie, gdy się już wami trochę nacieszę. (25) A teraz idę do Jerozolimy z posługą dla świętych. (26) Macedonia bowiem i Achaja postanowiły urządzić składkę na ubogich spośród świętych w Jerozolimie. (27) Tak jest, postanowiły, bo też w samej rzeczy są ich dłużnikami, gdyż jeżeli poganie stali się uczestnikami ich dóbr duchowych, to powinni usłużyć im dobrami doczesnymi. (28) Gdy więc załatwię tę sprawę i doręczę im ten plon, wybiorę się do Hiszpanii wstępując po drodze do was. (29) A wiem, że idąc do was, przyjdę z pełnią błogosławieństwa Chrystusowego. (30) Proszę was tedy, bracia, przez Pana naszego, Jezusa Chrystusa, i przez miłość Ducha, abyście wspólnie ze mną walczyli w modlitwach, zanoszonych za mnie do Boga, (31) bym został wyrwany z rąk niewierzących w Judei i by posługa moja dla Jerozolimy została dobrze przyjęta przez świętych, (32) tak iżbym za wolą Bożą z radością przyszedł do was i wśród was zaznał odpoczynku.

Struktura Listu do Rzymian

A – Rz 1,1-5

B – Rz 1,6-7

C – Rz 1,8-17

D – Rz 1,18-7,25

A1 – Rz 1,18-5,21

B1 – Rz 6-7

E – Rz 8

D1 – Rz 9,1-15,13

A2 – Rz 9-11

B2 – Rz 12,1-15,13

C1 – Rz 15,14-32

B1 – Rz 15,33-16,24

A1 – Rz 16,25-27

Bóg jest autorem zbawienia,
a Chrystus jego wykonawcą dla wszystkich

Pozdrowienia i zachęta

Zapowiedź wizyty; służba Pawła

SEKCJE D i D1 – charakterystyka podstawowa

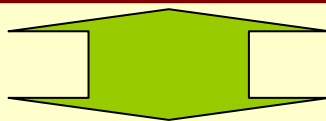
Cechy SEKWENCJI A1 i A2

- Paweł zwraca się znacznie częściej do judeochrześcijan niż do wierzących z pogan.
- Intensywna argumentacja w oparciu o pisma (Prawo, Pisma i Proroków).
- Ekspozycja wierności Boga / Chrystusa jako wyłącznej podstawy pojednania i usprawiedliwienia
- Podkreślenie wierności Boga w realizacji planu wybawienia człowieka (wierność w stosunku do złożonych obietnic Abrahamowi i Izraelowi).
- Temat usprawiedliwienia jest dyskutowany głównie ze względu na judeochrześcijan.
- Dyskusja roli Izraela i Prawa w kontekście szerokiego planu zbawienia człowieka.
- Obszerne i bardzo krytyczne wypowiedzi w stosunku do Izraela i Żydów.
- Łaska i sąd jako narzędzia Boga, który włada i ma plan.

SEKCJA D – Rz 1,18-7,25

SEKWENCJA A1 – Rz 1,18-5,21

SEKWENCJA B1 – Rz 6-7

SEKCJA D1 – Rz 9,1-15,13

SEKWENCJA A2 – Rz 9-11

SEKWENCJA B2 – Rz 12,1-15,13

Cechy wspólne SEKCJI D i D1

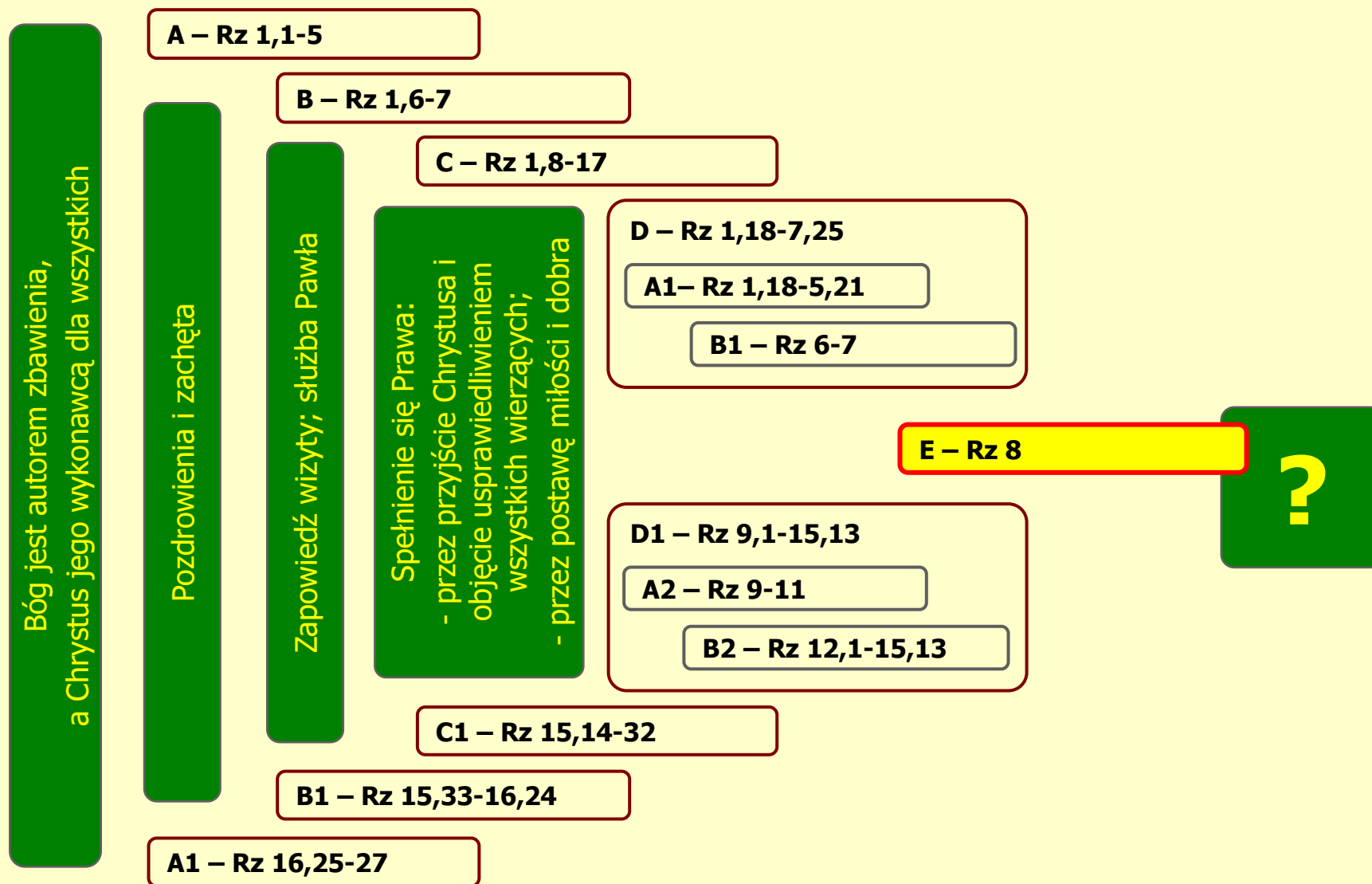
- **usuwanie błędów, które stały się podstawą rywalizacji i braku poczucia wspólnoty pomiędzy wierzącymi z pogan i Żydów**

Autor: Marek Kaczmarczyk

Cechy SEKWENCJI B1 i B2

- Przedstawienie praktycznych konsekwencji pojednania z Bogiem w Chrystusie.
- Życie jako unikalna więź z Chrystusem i jako służba Panu.
- Życie „pod prawem miłości” w „nowości ducha” (ze względu na Ducha Św.), a w wolności od „przestarzałej litery” (Prawa).
- Mocne zaznaczenie wagi odpowiedniego mentalnego uformowania i ukierunkowania.
- Wyraźny porządek: od właściwego poznania i zrozumienia do adekwatnej praktyki.
- Obie części korzystają z obrazu przejścia od śmierci do życia oraz od niewoli do wolności.
- Bardzo sporadyczne odniesienia do ST.

Struktura Listu do Rzymian

[1] Brak potępienia

[2-4] Bóg uwalnia przez Chrystusa

**[5-13] Życie w usprawiedliwieniu
pod kierownictwem Ducha**

**[14-16] Doświadczenie tożsamości
dziecka Bożego przez Ducha**

[17-25] Fragment centralny

**[26-27] Służba Ducha w wierzących
– wsparcie i wstawiennictwo**

**[28-30] Chrystus jako Syn
pierworodny pośród braci**

**[31-34] Wolność od potępienia;
Bóg usprawiedliwia, Chrystus wstawia się**

[35-39] Pewność miłości Chrystusa

Rz 8,17-25 – Całe stworzenie wyczekuje objawienia synów Bożych i wyzwolenia ze skażenia (centralny fragment)

- (17) A jeśli dziećmi, to i dziedzicami, dziedzicami Bożymi, a współdziedzicami Chrystusa, jeśli tylko razem z nim cierpimy, abyśmy także razem z nim uwielbieni byli.
- (18) Albowiem sądzę, że utrapienia teraźniejszego czasu nic nie znaczą w porównaniu z chwałą, która ma się nam objawić.
- (19) Bo stworzenie z tęsknotą oczekuje objawienia synów Bożych
- (20) gdyż stworzenie zostało poddane znikomości, nie z własnej woli, lecz z woli tego, który je poddał, w nadziei,
- (21) że i samo stworzenie będzie wyzwolone z niewoli skażenia ku chwalebnej wolności dzieci Bożych.
- (22) Wiemy bowiem, że całe stworzenie wespół wzdycha i wespół boleje aż dotąd.
- (23) A nie tylko ono, lecz i my sami, którzy posiadamy zaczątek Ducha, wzdychamy w sobie, oczekując synostwa, odkupienia ciała naszego.
- (24) W tej bowiem nadziei zbawieni jesteśmy; a nadzieja, którą się ogląda, nie jest nadzieją, bo jakże może ktoś spodziewać się tego, co widzi?
- (25) A jeśli spodziewamy się tego, czego nie widzimy, oczekujemy żarliwie, z cierpliwością.

Rz 8 – spojrzenie na całość

[1] Potwierdzenie: Nie ma potępienia dla tych, którzy są w Chrystusie.

[2-4] Bóg w dziele Chrystusa przełamuje bariery ciała i grzechu, i doprowadza do usprawiedliwienia wierzących; są teraz w sferze życia.

[5-13] Życie w świetle usprawiedliwienia i pod kierownictwem Ducha.

[14-16] Prowadzenie i świadectwo Ducha potwierdza w wierzących, że są dziećmi Bożymi. **Doświadczenie miłości dziecka ku Ojcu.**

[17-25] Całe stworzenie wyczekuje odnowienia i objawienia się stanu chwalebnej wolności dzieci Bożych.

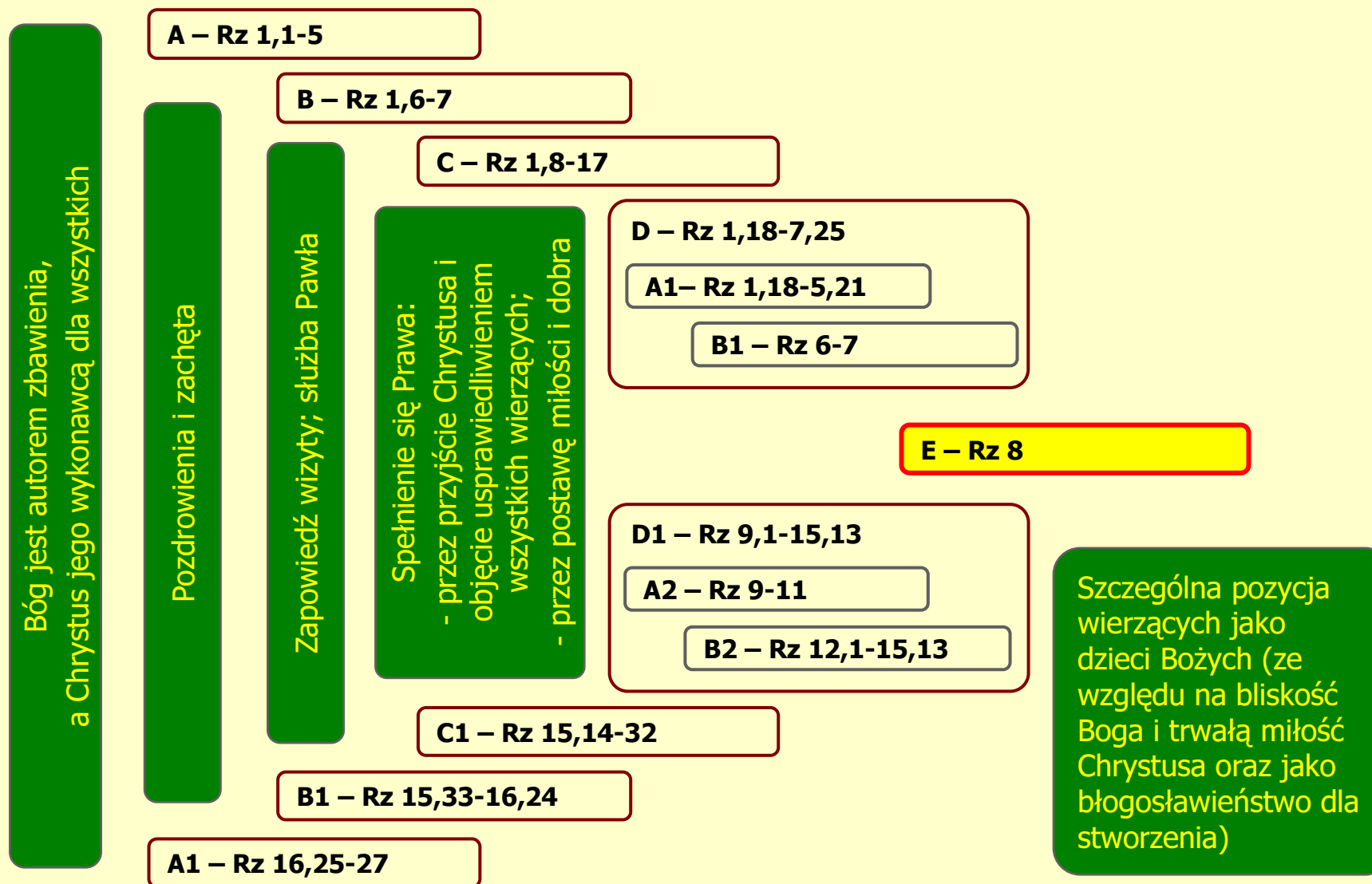
[26-27] Służba Ducha w wierzących – wsparcie i wstawiennictwo.

[28-30] Chrystus jako Syn pierworodny pośród wielu braci. **Miłość i troska Boga o Jego dzieci.**

[31-34] Potwierdzenie: Sam Bóg czyni wierzących wolnymi od potępienia – Bóg ich usprawiedliwia, a Chrystus wstawia się za nimi.

[35-39] Nic i nikt nie odłączy wierzących od miłości Chrystusa. Jego **miłość** jest tak cenna i żywa, że wierzący nie cofają się przed znośzeniem cierpienia i prześladowań. **Mają pewność związku z kochającym ich Chrystusem.**

Struktura Listu do Rzymian

Przesłanie Listu do Rzymian Podsumowanie

Struktura Listu do Rzymian

SEKCJA A [1,1- 5] - Paweł w służbie Ewangelii Boga o Jego Synu (spełnienie prorockich zapowiedzi)

SEKCJA B [1,6-7] – Pozdrowienia i zachęta

SEKCJA C [1,8-17] - Zapowiedź odwiedzin; nadzieja pociechy ze wspólnoty wiary

SEKCJA D – 1,18 – 7,25

SEKWENCJA A1 [1,18-5,21] - Uspr. w Ch. spełnieniem obietnic pism; wierność Boga

SEKWENCJA B1 [6,1-7,25] – Służba Bogu w wolności od Prawa (w nowości Ducha)

SEKCJA E [8,1-39] - Wierzący są zapowiedzią nowej rzeczywistości; już doświadczają miłości Ojca i Syna, bliskości w Duchu Świętym i bezpieczeństwa w Chrystusie

SEKCJA D1 – 9,1 – 15,13

SEKWENCJA A2 [9,1-11,36] – Uspr. w Ch. spełnieniem obietnic pism; wierność Boga

SEKWENCJA B2 [12,1-15,13] – Życie jako służba Bogu; poddanie prawu miłości

SEKCJA C1 [15,14-32] - Zapowiedź odwiedzin, plany misyjne i nadzieja pociechy

SEKCJA B1 [15,33-16,24] – Pozdrowienia i wezwanie

SEKCJA A1 [16,25-27] – Doksologia. Bóg spełnia obietnicę odkupienia w Chrystusie dla wszystkich

- List do Rzymian, podobnie jak inne listy Pawła, jest z założenia interwencyjnym.
- W miejsce teologicznego akcentu pojawił się zdecydowany akcent praktyczny (stoi na podbudowie teologicznej).
- Kwestia usprawiedliwienia, nie jest kwestią podstawową tego listu. Jest jedynie jedną z poważnych przeszkód na drodze do rozwiązania problemu społeczności po stronie judeochrześcijan.
- Judeochrześcijanie są bardzo ważną grupą jako odbiorcy przesłania Pawła.

- List jest próbą doprowadzenia do jedności, do poczucia współudziału w Chrystusie wszystkich wierzących jako jednego organizmu (obraz ciała).
- Jest zachętą do oparcia się na Bogu, który jest wierny swoim obietnicom. Paweł pokazuje wierność Boga i zachęca do wytrwałej wiary wierzących.
- Ostatecznie, najmocniejszy argument jest pozytywny:

to miłość Boga, Chrystusa oraz społeczność i świadectwo Ducha Świętego o miłości Boga są bezcenne i powinny najmocniej motywować chrześcijan do oddania się Bogu i służenia całym życiem Panu.

Koniec

Dziękuję za uwagę

To już koniec na dzisiaj.